

Recensie: The Favourite ★★★★****

Kinepolis Antwerpen
zaterdag 2 februari 2019

foto © Fox Searchlight Pictures

Recensie:

Met 10 nominaties (Beste film, beste regie, beste vrouwelijke hoofdrol, 2x voor beste vrouwelijke bijrol, Å beste origineel scenario, beste cinematografie, beste productieontwerp, beste montage en beste kostuumontwerp) is The Favourite een terechte favoriet voor de komende editie van de Oscars. De prent van Yorgos Lanthimos is dan ook geen gewoon kostuumdrama geworden. Integendeel, de dialogen zijn bij momenten erg scherp(zinnig) waardoor we kunnen spreken van een kostuumdramedy. De thema's dan weer zeer modern en universeel: van een driehoeksrelatie tussen koningin Anne (Olivia Colman die terecht een Golden Globe won voor haar prestatie), haar goede vriendin Sarah (Rachel Weisz) en Sarahs nicht Abigail (Emma Stone) waarbij die laatste twee familieleden diametraal tegenover elkaar komen staan, tot machtsmisbruik door vrouwen die er niet voor terugdeinzen om vuile politieke spelletjes te spelen om in de gunst te vallen van een ander: we krijgen het allemaal op ons bord. En dat allemaal in een wereld, in de achttiende eeuw waar mannen het over het algemeen toch vooral voor het zeggen hebben.

Abigail zien we in het begin van The Favourite uit een koets geduwd worden terwijl tijdens die rit een man nog zat te masturberen voor haar. Zij gaat aan de slag op het landgoed van de koningin als hulp. Ze behoorde tot de aristocratie maar haar vader gokte erop los en verloor zo zijn dochter aan een Duitser tijdens een kaartspel. Aangekomen op het landgoed moet ze de vloer schrobben maar vergeet alvast om een handschoen aan te doen zodat het bijtende goedje in geen tijd haar handen begint te irriteren. Wanneer koningin Anne eer ernstige jichtaanval heeft, gaat Abigail in het bos op zoek naar kruiden om een mengsel te brouwen. Dat gaat ze stiekem op Annes benen smeren de volgende ochtend wanneer ze nog in bed ligt. Ze wordt echter betrapt door Sarah en zal daarvoor gestraft worden met riemslagen. Die straf wordt nog maar net voltrokken tot ze alweer ingetrokken wordt. Het kruidenmengsel lijkt Annes pijn immers te verzachten.

Op die manier slaagt Abigail er stelselmatig in om het vertrouwen te winnen van de koningin, staat ze haar bij, en doodt ze ook vooral haar verveling. Eendenraces â€“ Horatio blijkt dé supereend op dat moment â€“ en kreeftrenraces houdt ze, terwijl Anne 17 konijnen heeft, allemaal vernoemd naar haar overleden kinderen. Sarah stelt vast dat haar invloed op de koningin taant en ze terrein verliest wat cruciaal is omdat ze de koningin beïnvloedt op geopolitiek vlak. Sarah probeert dan ook ervoor te zorgen dat Abigail in diskrediet geraakt. Ze zet haar af als een dief en een leugenaar. Abigail van haar kant speelt het spel ook niet al te proper. Zo betrapt ze de twee wanneer die seks hebben, om zo gaandeweg Anne te verleiden via beenmassages terwijl haar handen beetje bij beetje het ietsjes hoger gaan opzoeken. Anne vindt Abigails tong in haar krijgen wel lekker. Wanneer Sarah Abigail op een ochtend met blote borsten ontdekt in het bed van de koningin weet ze meteen hoe laat het is. De strijd tussen Sarah en Abigail escaleert.

Sarahs jaloezie wordt groter waar Anne dankbaar gebruik van maakt om Sarah opnieuw naar haar toe te trekken. Abigail zal op een dag echter keihard toeslaan en iets in de thee van Sarah roeren, zodat zij moet overgeven en van haar paard valt dat haar verder meesleurt. Zwaar gehavend (onder andere aan het gezicht waar ze een stevig litteken heeft) komt ze in een bordeel terecht waar ze opgelapt wordt en haar een job wordt aangeboden. "Ze blijft zo lang weg om me te jennen" denkt de

koningin die dan ook geen ruiters wil sturen om Sarah te gaan zoeken. Ze denkt immers dat Sarah een aandachtzoeker is. Abigail kan op die manier trouwen met Samuel Masham waardoor ze plots opnieuw tot de aristocratie kan toetreden en barones wordt. Kortom: Sarah heeft vanop afstand geen grip meer op de militaire en andere politieke strategische keuzes van het rijk en Abigail is in haar stand hersteld. Zij zal ervoor zorgen dat de Frans-Engelse oorlog ophoudt en Sarah en haar echtgenoot uiteindelijk verbannen worden, nadat ze weliswaar een laatste contactpoging, een brief van Sarah in de haard gooide. Sarah overspeelde immers haar hand door te dreigen dat ze de liefdesbrieven van de koningin aan haar adres zou laten publiceren in de Britse pers wat resulteerde in het tegenovergestelde van wat ze bereiken wou. Of hoe hopeloos en uitzichtloos Sarahs situatie dan is om toch terug vat te krijgen op de koningin. Vraag is of die laatste uiteindelijk zal doorhebben wat er zich allemaal tussen de twee rivaales heeft afgespeeld.

De scherpe kantjes in *The Favourite* zitten vooral bij het personage Abigail die haar mannetje wel weet te staan aan het hof vol mannelijke dienaars. "Pak haar in de stal, niet in mijn keuken." klinkt het onder andere wanneer een meid denkt dat een man zijn seksuele driften wil botvieren op Abigail terwijl ie net opdracht heeft gekregen om haar af te ranselen. Uitdagend klinkt het dan weer uit Abigails mond naar mister Harley: "Kom je me verleiden of verkrachten?" waarbij ze zich prompt klaarlegt op haar bed om verkracht te worden. En de huwelijksnacht tussen haar en haar kersverse echtgenoot wordt er eentje die hij wellicht niet lang zal vergeten. Zij masturbeert hem enkel, daar blijft het bij. En wat te denken van de quote van de prostituee wanneer Sarah ontwaakt en vraagt waar ze is, en een "Je bent in de hemel. Dat is God. Je ontmoet hem later", verwijzend naar de pooier te horen krijgt. Heerlijk scherp en atypisch voor het genre!

The Favourite heeft dus dezelfde scherpste bij momenten als *Three Billboards Outside Ebbing Missouri*, wat zeker verfrissend werkt voor het genre terwijl het dan weer wel een erg klassieke indeling in hoofdstukken kent. Met *Roma* als stevige concurrent en even veel nominaties als *The Favourite* bij de Oscars duimen we toch voor *The Favourite* omdat de cinematografie, en belichting (die kaarsscènes in de gangen bijvoorbeeld!) ook erg straf is en minder geforceerd, gezocht aanvoelt als de getoonde esthetiek in zwart wit van *Roma*. De spanningsboog, het vertelritme van *The Favourite* ligt ons ook beter omdat de film gewoon er een strakker tempo op nahoudt. Om kort te gaan: bij het bekijken van *Roma* keken we enkele keren naar onze klok, bij *The Favourite* niet. Wij vinden het acteerwerk van Emma Stone als Abigail overigens magistraal in deze film. Daarmee verdient ze wat ons betreft op zijn minst dezelfde erkenning als ze kreeg voor 'La La Land': een Oscar.

< Bert Hertogs >